

5 DELJENJE CELIH IN RACIONALNIH ŠTEVIL

Izvedel boš:

- kako izračunamo količnik dveh poljubnih celih in racionalnih števil,
- kako računamo količnik več števil,
- pravila za določanje predznaka količnika celih in racionalnih števil.

Špelo je zanimalo, ali je po treh urah temperatura jagodam res padla toliko, kot bi morala po navodilih. Ugotovila je, da je v treh urah padla za 15 stopinj Celzija.

RAZMISLI Za koliko stopinj se je znižala temperatura v eni uri, če se je spreminjala enakomerno?

PRAVILA moraš znati na pamet!

$$(+): (+) = + (:)$$

$$(-): (-) = + (:)$$

sodo število **negativnih** členov

$$(+): (-) = - (:)$$

liho število **negativnih** členov

1. ZAPIS v zvezek:

DELJENJE CELIH IN RACIONALNIH ŠTEVIL/utrjevanje

POZOR!

Kljub dogovoru o računanju od leve proti desni, v nekaterih primerih upoštevamo drugačen vrstni red deliteljev.

PRIMER U str. 40/6. a) $(+72) : (-6) : (-3)$

- Prva možnost (**od leve proti desni**)

$$\begin{aligned} (+72) : (-6) : (-3) &= \\ &= -12 : (-3) = \\ &= 4 \end{aligned}$$
- Druga možnost

$$\begin{aligned} (+72) : (-6) : (-3) &= \\ &= (-24) : (-6) = \\ &= 4 \end{aligned}$$
- Tretja možnost (**zapis z ulomkom/krajšanje**)

$$\begin{aligned} (+72) : (-6) : (-3) &= \\ &= \frac{(+72)}{(-6) \cdot (-3)} = \\ &= 4 \end{aligned}$$
- Četrta možnost **/NOVO ZNANJE**

$$\begin{aligned} (+72) : (-6) : (-3) &= \\ &= (+72) : ((-6) \cdot (-3)) = \\ &= (+72) : (+18) = \\ &= 4 \end{aligned}$$

2. **REŠI** naloge za vajo: **U str. 40/6., 7.**

Glede na primer izberi možnost reševanja, ki ti je najlažja.

Postopek reševanja mora biti napisan!

(preveri rešitve)

6 Izračunaj količnik več celih oziroma racionalnih števil. Pravilnost svojih rešitev preveri z žepnim računalom.

a) $(+72) : (-6) : (-3)$

b) $(-1024) : (-8) : (+4)$

c) $(+1,5) : (+0,03) : (-0,2)$

č) $(-0,1) : (-0,01) : (-0,001)$

d) $(+450) : (-6) : (+15)$

e) $(-0,16) : (-800) : (+0,4)$

f) $\left(-\frac{5}{9}\right) : \left(+\frac{10}{27}\right) : \left(-1\frac{1}{8}\right)$

g) $\left(-5\frac{1}{4}\right) : \left(-1\frac{7}{8}\right) : \left(-1\frac{1}{2}\right)$

7 Izračunaj spretno. Z žepnim računalom preveri, ali si izračunal pravilno.

a) $(-90) : (-60) : (+15)$

b) $(-480) : (-70) : (+60)$

c) $(+0,75) : (+0,125) : (-0,5)$

č) $(-420) : (-0,06) : (-2000)$

d) $(-3,12) : (-0,025) : (+0,312)$

e) $(-0,128) : (-0,64) : (-2,3)$

f) $\left(-\frac{5}{12}\right) : \left(+\frac{7}{27}\right) : \left(-\frac{5}{36}\right)$

g) $\left(-1\frac{1}{5}\right) : \left(-\frac{12}{25}\right) : \left(-\frac{4}{11}\right)$

h) $\left(-9\frac{3}{4}\right) : \left(+5\frac{1}{3}\right) : \left(-3\frac{1}{4}\right)$